Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 1 (Kolay düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 1

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.6.3.4** XI-XIII. yüzyıllar arasında meydana gelen siyasi faaliyetler ve askerî mücadelelerin Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasına etkisini özetleyebilme	Büyük Selçuklu Devleti (Alparslan) ile Bizans İmparatorluğu (Romen Diyojen); kazanan: Büyük Selçuklular (Türkler)	İki tarafı yazma **(4 p)** Kazanan taraf **(2 p)** **Toplam: 6 p**
1b		Zaferden sonra Anadolu'nun kapıları Türklere açılmış, Türkmen boyları Anadolu'ya gelip yerleşmeye başlamıştır. Böylece Anadolu'nun Türkleşmesi hızlanmıştır.	Türkmenlerin Anadolu'ya yerleşmesi **(4 p)** Anadolu'nun Türkleşmesiyle ilişkilendirme **(4 p)** **Toplam: 8 p**
1c		Müslüman Türkmenler yerleştikleri yerlere kendi inançlarını, cami ve medrese gibi yapılarını götürmüştür; böylece İslamiyet Anadolu'da yayılmıştır.	Türkmenlerin Müslüman olduğunu belirtme **(3 p)** İslamiyet'in yayılmasıyla ilişkilendirme **(3 p)** **Toplam: 6 p**
2a	**SB.6.3.4** XI-XIII. yüzyıllar arasında meydana gelen siyasi faaliyetler ve askerî mücadelelerin Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasına etkisini özetleyebilme	Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da (Anadolu'nun doğusunda)	Doğu Anadolu **(4 p)** Güneydoğu / doğu kesimi bütünlüğü **(4 p)** **Toplam: 8 p**
2b		Bu eserler bölgeyi Türk ve İslam kültürüyle donatmış, Türklerin bu topraklarda kalıcı olduğunu göstermiştir. Köprüler ulaşımı ve ticareti kolaylaştırmış, darüşşifalar halka hizmet etmiş; böylece insanlar bu bölgelere yerleşmiş ve Türk-İslam kültürü yayılmıştır.	Kalıcı yurt edinme / yerleşme **(4 p)** Türk-İslam kültürünün yayılması **(4 p)** En az bir eserin işleviyle ilişkilendirme **(4 p)** **Toplam: 12 p**
3a	**SB.6.4.1** Yönetimin karar alma sürecini etkileyen unsurları çözümleyebilme	Halkın dilekçeleri (kamuoyu), çevre derneğinin imza kampanyası (sivil toplum kuruluşu), yerel gazetenin haberi (medya) (ikisi yeterlidir)	Birinci unsur **(4 p)** İkinci unsur **(4 p)** **Toplam: 8 p**
3b		Yönetimin kararları halkın hayatını doğrudan etkiler. Halkın görüşü alındığında ihtiyaçlara uygun kararlar verilir, yanlış kararların önüne geçilir, halk da yönetime güvenir. Bu durum demokrasinin bir gereğidir.	Kararların halkı etkilediğini belirtme **(4 p)** İhtiyaca uygun / doğru karar **(4 p)** Demokrasi / güvenle ilişkilendirme **(4 p)** **Toplam: 12 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
4a	**SB.6.4.2** Toplumsal düzenin sürdürülmesinde temel hak ve sorumlulukların önemini yorumlayabilme	Eğitim hakkı; sağlık hakkı; mülkiyet hakkı	Eğitim hakkı **(3 p)** Sağlık hakkı **(3 p)** Mülkiyet hakkı **(3 p)** **Toplam: 9 p**
4b		Örnek: Okula düzenli gitmek, okul kurallarına uymak, okulun eşyalarını korumak, arkadaşlarının öğrenme hakkına saygı göstermek. Bu sorumluluklar yerine getirilirse hem öğrencinin kendisi hem de arkadaşları eğitim hakkından tam olarak yararlanır.	Birinci sorumluluk **(3 p)** İkinci sorumluluk **(3 p)** Önemini açıklama **(5 p)** **Toplam: 11 p**
5a	**SB.6.4.2** Toplumsal düzenin sürdürülmesinde temel hak ve sorumlulukların önemini yorumlayabilme	Yaşama hakkı (can güvenliği)	Yaşama hakkı **(6 p)** **Toplam: 6 p**
5b		Herkes sorumluluklarını yerine getirdiğinde başkalarının hakları korunur ve insanlar güven içinde yaşar. Kurallara uyulmazsa kazalar, kavgalar ve haksızlıklar artar, toplumsal düzen bozulur. Bu nedenle haklar ile sorumluluklar birlikte düşünülmelidir.	Başkalarının haklarının korunması **(5 p)** Kurallara uyulmamasının sonuçları **(5 p)** Toplumsal düzenle ilişkilendirme **(4 p)** **Toplam: 14 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.